

Beleids- begroting

2025 - 2028

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

5.2 Beleidsprogramma's

5.2.1 Veiligheid

Aanspreekpunt bestuurlijk

Burgemeester Schelberg

Aanspreekpunt ambtelijk

J. Logtenberg

Welke belangrijke ontwikkelingen zien we voor 2025?

Het integraal veiligheidsbeleid Hengelo 2024-2026 bevat de ambities en doelstellingen waarmee de gemeente regio voert op veiligheid. Vijf thema's vormen samen de veiligheidsagenda voor de komende periode:

1. Ondernijnde criminaliteit
2. Digitale veiligheid
3. Zorg en veiligheid
4. Jeugd en veiligheid
5. Maatschappelijke stabiliteit

Deze thema's worden in het uitvoeringsplan 2025 concreter. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners moeten samen (als keten) bewust zijn van bestaande en nieuwe fysieke en sociale veiligheidsrisico's. Hier moet tijdig, kundig en flexibel op worden gereageerd om risicovolle invloeden te remmen en te voorkomen. Met weerbaarheid van jongeren, wijken, ondernemers én de gemeente. Om goed te weten wat er speelt in de samenleving, moeten wij dichterbij inwoners komen. We werken op basis van een wijkgerichte aanpak. Om het publieke vertrouwen en bewustwording van risico's te stimuleren en meldingsbereidheid te bevorderen, is het van essentieel belang dat wij zichtbaar zijn. In de strijd tegen ondernijnde criminaliteit vormt weerbaarheid het schild dat een samenleving beschermt en verdedigt. Onze samenleving verandert in een hoog tempo. Kennisdeling en samenwerking blijft de basis voor succes. Integraal en programmatisch samenwerken staat daarom centraal in ons streven naar een effectief en samenhangend veiligheidsbeleid. Er moet worden samengewerkt met inwoners, ondernemers, ketenpartners, met andere gemeenten en de Veiligheidsregio Twente in de regio. Criminaliteit houdt zich niet aan de gemeentegrenzen.

Om te komen tot een weerbare overheid is het van belang om de gemeentelijke organisatie bewust te maken van signalen en risico's van ondernijnde criminaliteit. Wij zetten daarom verder in op bewustwording van de eigen medewerkers om ondernijning te herkennen binnen het eigen werkgebied en bieden een handelingsperspectief, mede door het doorontwikkelen van het meldpunt ondernijning.

Relevante beleidsnota's

- [Veiligheidsbeleid gemeente Hengelo: Samen werken aan de toekomst van Hengelo Veiligheid in actie 2024-2026](#)
- [Algemene plaatselijke verordening \(2019\)](#)
- Plan van aanpak Ondernijning (2019)
- Integrale handhavingsnota Wabo (2015)
- [Evenementenuitvoeringsbeleid 2024](#)
- Uitvoeringsplan veiligheid 2024

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Twente

Veiligheid begint bij het voorkomen van branden, rampen en crises en het vervolgens beperken van letsel en schade als dit zich dan toch voordoet. De risico's in de regio vormen de basis van het werk van de Veiligheidsregio Twente. Op basis daarvan hebben zij een adviserende en voorbereidende taak met het opstellen van een risicoprofiel, het regionaal crisisplan en specifieke incidentbestrijdingsplannen. Door mensen regionaal op te leiden en te laten oefenen zijn zij voor gemeenten als Hengelo in staat bij branden en (dreigende) crisissituaties professioneel op te treden. De mannen en vrouwen staan 24/7 paraat om de inwoners, bezoekers en ondernemers in Twente te helpen.

Daarnaast voert de Veiligheidsregio Twente een aantal taken uit die niet voortkomen uit de Wet Veiligheidsregio's maar voortvloeien uit een (andere) wet en/of een opdracht van de regiogemeenten. Zo draagt de Veiligheidsregio Twente bijvoorbeeld bij aan risicobewustzijn met de Twente Safety Campus. Ook faciliteren zij het platform voor regionale samenwerking op het gebied van fysieke maar ook sociale veiligheid, zoals het Platform Integrale Veiligheidszorg, Veiligheidsstrategie Oost Nederland, de Regionale Toezichtsrimte (RTR), het Veiligheidshuis Twente (VHT) en meest recent opgerichte Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT).

Wat willen we bereiken?

1.1 Hengelo kent minder misdaad

1.1.1 In Hengelo vinden minder vermogens-, vandalisme- en geweldsdelicten plaats, zoals inbraken, diefstal, vernielingen en mishandeling plaats.

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aantal geregistreerde misdrijven (aantal) ¹	1.024(2021)	3.657	2.678	2.678	2.678	2.678	2.678

¹ Nieuw: cijfers genomen conform BBV waarstaatjegemeente

Oud: Het gaat om de volgende misdrijven: vermogensdelicten, geweldsdelicten, digitale criminaliteit, drugs en vuurwapendelicten en vernielingen.

1.1.2 Hengelo kent minder (georganiseerde) misdaad die het vertrouwen in de maatschappij aantast (ondermijnende criminaliteit), zoals drugshandel, fraude en witwassen.

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
(1) Waardering van partners die betrokken zijn bij de bestrijding van ondermijning ⁽²⁾ voor: het veiligheidsbeleid, de uitvoering hiervan en de samenwerking met de gemeente. (cijfer 1-10). ⁽³⁾		N.v.t.	N.v.t.	7,5	7,7	7,8	7,9

¹ (1) Uit onderzoek blijkt dat samenwerking tussen ketenpartners cruciaal is in de aanpak van (georganiseerde) misdaad. Vandaar dat we een indicator opnemen over die samenwerking, conform het Veiligheids beleidsplan. Samenwerking is echter geen doel op zich.

(2) Partners die betrokken zijn bij bestrijding ondermijning: Politie (diverse organisatieonderdelen), Openbaar Ministerie, Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), Belastingdienst en Douane.

(3) Deze indicator/systematiek is nieuw en is samen met het Kennispunt vorm gegeven.

1.2 Inwoners van Hengelo voelen zich veiliger en ervaren minder overlast

1.2.1 Inwoners voelen zich veiliger in Hengelo

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Percentage mensen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt (%)	23%(2021) 21%(2023) 33%(2024)	17,1% (2021)	17%	14,4%	14,4%	14,0%	14,0%
Waardering die inwoners van Hengelo geven aan de veiligheid in de eigen buurt (cijfer 1-10)	7,3(2021) 7,2(2023) 7,0(2024)	7,3 (2021)	7,2	7,5	7,5	7,6	7,6
Waardering die inwoners van Hengelo geven aan de veiligheid in de binnenstad (cijfer 1-10)	6,5(2022) 6,9(2023) 6,5(2024)	7,0 (2021)	6,9	7,2	7,2	7,3	7,3

1.2.2 Inwoners van Hengelo ervaren minder overlast in hun wijk of buurt

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Score voor de totale ervaren overlast door Hengeloërs (score 0-10)(1)(2) ¹	2,5(2022) 2,2(2023) 2,3(2024)	2,2 (2021)	1,7	1,5	1,5	1,5	1,5

1 (1) Kennispunt Twente stelt de 'schaalscore totale overlast' samen op basis van dertien vormen van overlast/buurtproblemen te weten: te hard rijden; mensen die op straat worden lastiggevallen; dronken mensen op straat; hinder van horeca; agressief gedrag in het verkeer; straatmeubilair dat vernield is; rondhangende jongeren; drugsgebruik of drugshandel; bekladderde muren/ gebouwen; overlast door buurtbewoners; rommel op straat; hondenpoep; parkeerproblemen.

(2) Kanttekening: Dit cijfer is verwarrend vanwege de afwijkende telling ten opzichte van de voorgaande indicatoren:

- o 0 tot 10 ipv 1- tot 10, omdat het een score is en geen rapportcijfer, vergelijkbaar met de landelijke veiligheidsmonitor.
- o Lager is beter ipv hoger is beter.

Wat gaan we daarvoor anders doen in 2025?

1.1.1 In Hengelo vinden minder vermogens-, vandalisme- en geweldsdelicten plaats, zoals inbraken, diefstal, vernielingen en mishandeling plaats.

1.1.2 Hengelo kent minder (georganiseerde) misdaad die het vertrouwen in de maatschappij aantast (ondermijnende criminaliteit), zoals drugshandel, fraude en witwassen.

1.2.1 Inwoners voelen zich veiliger in Hengelo.

In het kader van de aanpak cyber-weerbaarheid zetten we in op de digitale weerbaarheid van ouderen, jongeren en mkb'ers. Dat doen we door bewustzijn te creëren en ondersteuning te organiseren.

- In het kader van het Keurmerk veilig winkelgebied willen we de veiligheid in de binnenstad vergroten door de overlast te verminderen en de criminaliteit te bestrijden.
- Er zal een heroriëntatie op de inzet van de BOA's plaatsvinden in verband met het nieuwe veiligheidsbeleid.
- We willen meer wijkgericht de leefbaarheid en veiligheid verbeteren. Dat doen we door zorgvuldig te analyseren wat er in een buurt of wijk speelt en inzetten op de meest belangrijke onderwerpen.
- Het regionale beleid mensenhandel is vertaald naar een lokaal Plan van aanpak. We geven integraal opvolging aan signalen van mensenhandel en organiseren trainingen en bewustwordingsbijeenkomsten voor medewerkers en professionals.
- Actualiseren beleid Aanpak woonoverlast. Dit wordt in 2025 opgepakt. Daarnaast organiseren we trainingen aanpak woonoverlast.
- De aanpak ter voorkoming van Escalatie (AVE) wordt binnen de gemeente verder doorontwikkeld conform het projectplan vanuit het sociaal domein.

Wat blijven we doen?

- We zorgen dat de basis binnen de aanpak ondermijning op orde blijft.
- We verwerken de uitkomsten van het onderzoek naar de bestuurlijke weerbaarheid door het RIEC Oost-Nederland ten opzichte van ondermijnende criminaliteit in het uitvoeringsplan veiligheid.
- In samenwerking met politie en regionale partners zetten we in op een integrale aanpak op jonge dealers om drugshandel te verminderen.
- Ondermijning is een terugkerend thema via trainingen en overleggen op zowel ambtelijk, bestuurlijk als politiek niveau.
- We werken verder aan het kwaliteitsmeter veilig uitgaan. We doen dit samen met de horeca-ondernemers, Koninklijke Horeca Nederland, de politie en verdere betrokken partijen voor een veilig uitgaansklimaat.
- In het kader van veilig ondernemen vergroten we de veiligheid door het verder ontwikkelen van het keurmerk veilig ondernemen, welke gericht is op overlast te verminderen en de criminaliteit te signaleren.
- We willen een bruisende binnenstad met binnenstad brede evenementen die veilig verlopen en voldoen aan de vereiste veiligheidsmaatregelen.
- Integrale horecacontroles om te signaleren en te acteren op eventuele ongewenste situaties en regelovertredingen bij horeca ondernemingen in Hengelo.
- Door gerichte aanpak op het gebied van preventie en samenwerking met de politie werken aan het verminderen van het aantal woninginbraken.
- Wij maken onderdeel uit van het programma Veilige steden zodat iedere inwoner zich veilig en geaccepteerd voelt in diens eigen gemeente. De belangrijkste doelstelling is het vergroten van het veiligheidsgevoel van alle inwoners. Met vrouwen en leden van de LHBTIQ+-gemeenschap als geprioriteerde doelgroep.
- Met het oog op artikel 151c Gemeentewet kijken wij verder naar de mogelijkheden voor inzet en uitbreiding van cameratoezicht. Dit doen we gericht op de openbare orde en veiligheidskwesaties zoals uitgaansavonden, evenementen en risicovolle voetbalwedstrijden.
- Wij gaan door met de casuscoördinatie, door lokale en regionale informatie via vaste overlegstructuren aan elkaar te verbinden en zo te werken van signalen naar integrale interventies.
- Wij geven verder invulling aan de specialistische taak om veiligheid en zorg aan elkaar te verbinden. Dit doen wij op het gebied van onder andere criminele jeugdgroepen, personen met onbegrepen gedrag en woonoverlast.
- We voeren het proces uit in het kader van “18-b meldingen”. Dit houdt in dat, op grond van artikel 18b van de Penitentiaire beginselenwet, de directeur van de inrichting, de ministers van Rechtsbescherming en van Justitie en Veiligheid, de burgemeester, de reclassering, het Openbaar Ministerie en de politie met elkaar contact opnemen. Dit gebeurt wanneer er een risico bestaat dat een gedetineerde een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf zal begaan. Ze delen dan de relevante gegevens met elkaar.
- Informatievoorziening Justitiabelen proces (BIJ) is actueel én we voeren dit uit. Dit proces is gericht op de terugkeer van ex- gewelds- en zedendelinkwenten en de proefverloven van tbs-gestelden. Als het nodig is starten we procesregie vanuit zorg & veiligheid.
- De weerbaarheid van kinderen en jongeren verhogen door het subsidiëren en faciliteren van diverse voorlichtings- en preventie-activiteiten. Dat doen we op scholen, op straat én online. Dit doen we in afstemming met het onderwijs en samen met diverse partners vanuit het sociaal domein.

Wat mag het kosten?

Taakveld	Saldo rekening 2023	Saldo begroting 2024	Lasten begroting 2025	Baten begroting 2025	Saldo begroting 2025	Verschil 2025 - 2024
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-6.782	-7.633	8.143	-	-8.143	-510
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-2.740	-3.446	3.294	84	-3.211	235
Totaal 1 Veiligheid	-9.522	-11.079	11.438	84	-11.354	-275

Taakveld	Saldo begroting 2025	Saldo begroting 2026	Saldo begroting 2027	Saldo begroting 2028
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-8.143	-8.143	-8.143	-8.143
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-3.211	-3.211	-3.150	-3.148
Totaal 1 Veiligheid	-11.354	-11.354	-11.293	-11.291

Financiële toelichting

1.1 Crisisbeheersing en brandweer (€ 510.000 nadeel)

We verwachten een toename in uitgaven van de bijdrage aan Veiligheidsregio Twente van € 510.000. Deze stijging bestaat uit looncompensatie, prijscompensatie, verhoging omslagrente VRT en door een Europese richtlijn voor beloning vrijwilligers (24-FP-9.8).

1.2 Openbare orde en Veiligheid (€ 235.000 voordeel)

Er is aanvullend incidenteel budget begroot voor Samen Twente voor de inzet ZZP-ers in de forensische geneeskunde (24-FP-6.8). Dit leidt tot extra kosten van € 60.000 ten opzichte van 2024. Daarnaast zijn er voor 2025 minder loonkosten op dit taakveld begroot door een andere toerekening van loonlasten binnen het fysieke domein (zie paragraaf 3.3).

Risico's

De samenleving verandert en dat merken we ook binnen onze gemeente. Woninginbraken en fietsendiefstal neemt af, maar internetcriminaliteit en polarisatie in de samenleving nemen toe. Onze inwoners voelen zich minder verbonden met elkaar. Voor de bestrijding van ondermijning werken verschillende partijen samen. Denk aan politie, openbaar ministerie en de RIEC Oost Nederland. Er bestaat een risico dat onze partners de Hengelose prioriteiten niet volledig hebben geïntegreerd in hun beleidsplannen en capaciteitsramingen. Dat kan leiden tot een suboptimale samenwerking en onvoldoende middelen voor effectieve uitvoering.

Niet alleen de polarisatie maar ook mensen met onbegrepen gedrag creëren een onveiligheidsgevoel in de samenleving. Samen met onze partners hebben we de taak om goede proces- en werkafspraken te maken en te zorgen voor het tijdig inzetten van de juiste zorg om extreme problematiek te voorkomen. We lopen risico op onveilige situaties als we dit niet integraal aanpakken en wanneer afwegingen niet breed over de gemeente worden gemaakt.

Er zijn zorgen over de jeugdzorg in de gemeente Hengelo. Het is belangrijk dat we dit risico integraal benaderen en goed in beeld brengen. Bovendien werken wijkteams en scholen hard om jongeren, die wat extra ondersteuning nodig hebben, op het rechte pad te houden. Op scholen is er een divers palet aan ongewenst gedrag dat de veiligheid, van zowel jongeren als personeel/docenten kan bedreigen. Wij zien in toenemende mate dat scholen dit herkennen, waardoor er op het gebied van samenwerking meer mogelijk is.

De toenemende complexiteit die we hierboven beschrijven, vraagt om een integrale aanpak binnen Nederland, de veiligheidsregio en de gemeentelijke organisatie. Het risico is dat we door de toenemende afhankelijkheden onvoldoende in staat zijn met de juiste expertise, gewenste capaciteit en snelheid de uitvoering te realiseren.